

Katarzyna Rydzewska

Europejski wymiar edukacji zawodowej w Zespole Szkół Ekonomicznych w Słupsku

Erasmus+

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+

Słupski Ekonomik to szkoła z bogatą tradycją, a jednocześnie nowoczesna i otwarta na wdrażanie europejskich standardów kształcenia, wielokulturowość oraz międzykulturową edukację. Nauczyciele Ekonomika to nauczyciele o wysokich kwalifikacjach zawodowych, którzy realizując strategię „uczenia się przez całe życie” stale podejmują różne wyzwania zawodowe i edukacyjne. Takim wyzwaniem był projekt mobilności kadry pedagogicznej szkoły pt. *“Profesjonalni, Otwarci, Nowocześni i Aktywni, czyli rozwój kompetencji kadry ZSE, w celu podniesienia jakości pracy szkoły”*, współfinansowany ze środków programu Erasmus+. Projekt realizowany był w terminie od 30 września 2020 roku do 30 marca 2022 r., a jego wartość wyniosła **28 221 EURO**. W ramach projektu 10 nauczycieli zrealizowało zagraniczne mobilności w Hiszpanii i we Włoszech. Należy jednak podkreślić, że projekt dotyczył całej społeczności Ekonomika. Nauczyciele po powrocie ze szkoleń i obserwacji chętnie dzielili się wiedzą i doświadczeniem ze swoimi kolegami i koleżankami z pracy oraz wspólnie wdrażali i upowszechniali rezultaty projektu. Wszystkie podjęte działania projektowe były ważnym elementem procesu umiędzynarodowienia edukacji w ZSE i wynikały z Europejskiego Planu Rozwoju Szkoły. Dzięki nim możliwe jest dostosowywanie kształcenia zawodowego do wymogów europejskiego rynku pracy oraz wzmocnienie jakości pracy szkoły.

Nauczyciele Ekonomika zrealizowali kursy i szkolenia w Hiszpanii oraz obserwacje typu job shadowing we Włoszech. W Hiszpanii kursy prowadzone były w takich miastach jak: Malaga, Walencja i Barcelona. Nauczyciele zdobywali tam wiedzę oraz rozwijali umiejętności z zakresu nowoczesnych metod kształcenia, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania grywalizacji w edukacji oraz rozwijali kompetencje z zakresu edukacji wielokulturowej i międzykulturowej. Natomiast job shadowing nauczyciele zrealizowali we Włoszech, w Grugliasco w prowincji Turyn. Nauczyciele Zespołu Szkół Ekono-

micznych im. Stanisława Staszica byli gośćmi we włoskiej szkole, w Istituto Tecnico Industriale „E Majorana”. Jest to szkoła mająca bardzo duże doświadczenie w realizacji projektów Erasmus+ oraz będąca ekspertem w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji. W tej placówce polscy nauczyciele mieli możliwość obserwacji swoich kolegów podczas realizacji zadań zawodowych. Wymieniali się doświadczeniem i spostrzeżeniami, dzielili wiedzą i uczyli od siebie nawzajem. Dzięki obserwacjom prowadzonym we włoskiej szkole nauczyciele rozwinęli kompetencje w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, poznali europejskie standardy nowoczesnego nauczania, w tym w międzykulturowych klasach, nawiązali przyjaźnie z nauczycielami z włoskiej szkoły, które w przyszłości mamy nadzieję zaowocują kolejnymi wspólnymi projektami. Ponadto doświadczenie job shadowingu wzmocniło nauczycieli w zakresie lepszego zrozumienia różnorodności kulturowej, poczucia tolerancji i otwartości na zmiany. We Włoszech nauczyciele rozmawiali o polskim i włoskim systemie edukacji, organizacji szkolnictwa branżowego oraz strategiach pracy z młodzieżą w krajach europejskich. Każdy uczestnik mobilności miał przydzielonego mentora z organizacji partnerskiej, który umożliwił nauczycielowi „śledzenie” jego pracy. Uczestnicy projektu po powrocie do kraju zaangażowali się we wdrażanie i upowszechnianie zdobytej wiedzy i umiejętności. Powstały nowe, otwarte zasoby edukacyjne, zrealizowano projekt związany z opracowaniem koncepcji gry edukacyjnej, powstały rekomendacje dotyczące metod pracy z uczniami, w tym ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, zorganizowano lekcje otwarte, spotkania zespołów przedmiotowych, konkursy, debatę „Czy warto uczyć się przez całe życie”, przeprowadzono zajęcia wychowawcze na temat „Mobilność dla sukcesu”, powstała nowa koncepcja dzielenia się wiedzą między nauczycielami oraz stworzenia dla uczniów narzędzia przydatnego w procesie samokształcenia, zorganizowano festiwal

Nowoczesnych metod uczenia się. Realizacja wszystkich mobilności wzmocniła działania szkoły związane z edukacją włączającą, szczególnie istotną w odniesieniu do zwiększającej się liczby obcokrajowców w szkole.

Wszystkie działania zrealizowane w ramach ww. projektu przyczyniły się do prowadzenia dobrej, otwartej na wielokulturowość edukacji, stosującej eksperymentalne metody kształcenia, innowacje, nowatorskie rozwiązania w erze cyfrowej, propagującej europejskie wzorce zachowań i standardy nauki. Przyczyniły się do wzrostu jakości pracy szkoły. Dzięki wysokim kompetencjom kadry, uczniowie ZSE będą lepiej przygotowani do funkcjonowania na europejskim rynku pracy i do pełnienia różnych ról w społeczeństwie wielokulturowym. Dodatkowo nauczyciele swoją postawą nieustannego poszukiwania wiedzy i nowych rozwiązań w edukacji propagują odpowiednie wzorce zachowań i motywują swoich uczniów do jeszcze większego zaangażowania w pracę oraz własny rozwój, nie tylko zawodowy, także społeczny. A tak o korzyściach z udziału w mobilnościach mówią sami ich uczestnicy:

Maria Rój-Krupińska – nauczycielka języka polskiego oraz koordynatorka projektów mobilności uczniów w ZSE: *Udział w kursie w Madrycie był świadomym wyborem i wynikał z potrzeby nabywania umiejętności wykorzystywania różnorodności kulturowej w procesie edukacji. Zależało mi zarówno na wiedzy teoretycznej, poznaniu metod pracy niwelujących problem wykluczenia w środowisku uczniowskim, jak i praktycznej: zastosowaniu ciekawych i skutecznych rozwiązań w pracy z młodzieżą wymagającą wsparcia. W międzynarodowym środowisku udało się odbyć wiele ciekawych i inspirujących rozmów. Różnorodne zadania w czasie zajęć pozwoliły mi wzbogacić warsztat pracy na lekcjach języka polskiego i języka hiszpańskiego dla cudzoziemców. Wnioski ze szkolenia wykorzystuję przede wszystkim w edukacji międzykulturowej. Udział w kursie w Barcelonie był wyjątkowym doświadczeniem w mojej pracy zawodowej. Jestem nauczycielem, który skupia się przede wszystkim na metodach aktywizujących ucznia i tych, które będą kształciły jego kreatywność. To był główny temat szkolenia. Intensywność i różnorodność wykonywanych zadań, praca w grupie międzynarodowej, wymiana doświadczeń pozwoliły mi na wzbogacenie warsztatu pracy. Szkolenie wzmocniło przede wszystkim moją motywację do pracy i zainspirowało mnie do nowych wyzwań.*

Agata Pawłowska – nauczycielka języka angielskiego, z-ca koordynatora projektów mobilności kadry w ZSE: *Moja mobilność w Walencji dała mi możliwość poznania nauczycieli z innych krajów i wymiany doświadczeń. Jako anglista zawsze cieszę się, gdy mogę*

prowadzić rozmowy w języku angielskim, a podczas tego kursu okazji do rozmów było mnóstwo, zarówno w czasie zajęć jak i podczas integracyjnego wyjazdu poza miasto, kiedy to wspólnie z innymi uczestnikami gotowaliśmy paellę. Tematem kursu w Walencji były technologie informacyjno-komunikacyjne w edukacji. Zdobyta tam wiedzę wykorzystuję podczas prowadzonych przeze mnie lekcji, które urozmaicam użyciem takich aplikacji jak: Canva, Vocaroo, Edpuzzle, Genially oraz innych narzędzi internetowych. Oprócz podnoszenia kompetencji zawodowych mogłam też realizować swoją pasję, którą jest podróżowanie. Walencia to piękne miasto, pełne zabytków, urokliwych miejsc, gdzie szerokie piaszczyste plaże robią wrażenie, a pyszna hiszpańska kuchnia urzeka smakami i różnorodnością potraw.

Joanna Gumienna – nauczycielka przedmiotów zawodowych branży ekonomiczno-administracyjnej w ZSE: *W ramach programu Erasmus+ miałam przyjemność wziąć udział w dwóch kursach: ICT w nauczaniu i uczeniu się oraz Gamifikacja w edukacji, które odbyły się w Hiszpanii; pierwszy w Madrycie a drugi w Walencji. Oba szkolenia trafiły w sedno trapiących mnie zawodowych bolączek. Pierwsza z nich, to jak mówić do uczniów, aby słuchali mnie aktywnie. Druga – co zrobić, aby uczniom chciało się uczyć. Ponieważ młodzież posługuje się językiem cyfrowym, czyli chętnie obcuje ze światem za pośrednictwem komputera, konieczna wydała mi się umiejętność przekazywania i utrwalania wiedzy w ten właśnie sposób. Natomiast jeśli chodzi o motywację, to młodzi ludzie nie mają z nią problemu, gdy godzinami grają w gry. Stąd próba wykorzystania mechanizmów stosowanych przy projektowaniu gier w celu zaktywizowania grupy do nauki. Bezpośrednią korzyścią z nabytych w Hiszpanii wiedzy i umiejętności było przeprowadzenie szeregu kursów z użycia technologii komputerowych w edukacji dla uczniów w ramach tygodnia Explory oraz dla nauczycieli naszej szkoły, a także wprowadzenie na lekcjach elementów grywalizacji. Osobiście wydaje mi się jednak, że większe znaczenie ma bagaż doświadczeń, z którym wróciliśmy z tej podróży. Oto z pozycji nauczyciela, fachowca w swojej dziedzinie, w której niewiele rzeczy jest nas w stanie zaskoczyć, zostaliśmy postawieni w roli ucznia. Musieliśmy opanować częściowo nową materię i to w języku angielskim, a nie rodzimym, a przecież większość z nas – uczestników programu, nie jest filologami. Uczyliśmy się, a nie nauczaliśmy, byliśmy odpytywani, a nie pytaliśmy, siedzieliśmy w ławkach, a nie staliśmy przy tablicy i rzutniku. Ta zmiana perspektywy zaowocowała dużo lepszym uświadomieniem sobie sytuacji ucznia – bo coś wiedzieć, a odczuć to na własnej skórze, to zupełnie inny wymiar zrozumienia. Nie do przecenienia są również kontakty*

z ludźmi innych krajów i kultur, zderzenie z inną rzeczywistością klimatyczno-geograficzno-historyczno-językową oraz wymiana doświadczeń pedagogicznych z nauczycielami z innych państw. Nieformalne rozmowy przy kawie, wspólne zwiedzanie muzeów popołudniami, konieczność poradzenia sobie w codziennych sytuacjach, które za granicą urastają do rangi wyzwania – te wszystkie okoliczności sprawiają, że z każdego zagranicznego wyjazdu wracam z szerszym spojrzeniem, jaśniejszym umysłem i większą otwartością na drugiego człowieka, co uważam za szczególnie cenne w pracy nauczyciela, obcującego na co dzień z tak delikatną materią, jaką jest dziecko i nastolatek. Dodam również, że mnie osobiście takie podróże zawsze ładują niesamowitą energią, co ma także swoje przełożenie na pracę zawodową – od września wykonałam osobiście oraz ze swoimi wychowankami i uczniami kilkadziesiąt działań, poza „czystą” sferą nauczania.

Urszula Bogdanowicz – nauczycielka przedmiotów zawodowych branży handlowej i spedycyjno-logistycznej w ZSE: *Oczywistym jest, że wszyscy lubimy gry, więc dlaczego nie zastosować ich w edukacji? Współcześnie powinniśmy mieć świadomość, że wiedza się rozrosła, co oznacza, że tradycyjne metody uczenia się tracą na efektywności i mogą nudzić użytkowników gier. Biorąc pod uwagę fakt, że przeciętny gracz spędza około 12 lat na graniu, należy dostosować się do wymagań współczesnego świata i odnaleźć wspólny język z nadchodzącym pokoleniem, w przeciwnym razie zostaniemy w tyle. Dlatego właśnie zdecydowałam się na udział w kursie „Gamifikacja”, a także dlatego, że jak wiemy podróże kształcą. Podróże, zwłaszcza te zagraniczne, wymagają od nas pewnej odwagi, działania wbrew różnym obawom i lękom. Mogą one dotyczyć sposobu podróżowania, czy choćby tego, czy będziemy w stanie odnaleźć się w innej rzeczywistości, porozumieć się z miejscowymi i poradzić sobie w różnych niecodziennych sytuacjach. Podróże kształtują naszą osobowość. Uczą nas otaczającego świata i ludzi, ale też odsłaniają nas przed nami samymi. Tego wszystkiego my nauczyciele chcemy uczyć młodzieży w nowoczesnej szkole kształcącej się i podróżującą po świecie.*

Magda Zolotar – nauczycielka geografii: *Zrealizowane mobilności dały mi szansę na rozwinięcie swojego światopoglądu, nowego spojrzenia na świat i innych ludzi. Nawiązałam nowe znajomości, podszkoliłam język, pogłębiłam swoją wiedzę i umiejętności dotyczące nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz metod nauczania. Poznałam nową kulturę.*

Anna Jachurska – nauczycielka przedmiotów zawodowych branży ekonomiczno-administracyjnej w ZSE: *Dzięki mobilności zawodowej poszerzyłam swoją wiedzę w zakresie edukacji międzykulturowej i wielokulturowej, która jest tak potrzebna w dzisiejszych czasach. Miałam możliwość obserwować pracę nauczycieli w innym kraju, porównać system edukacji i wyciągnąć wnioski do dalszej pracy. Przebywanie w innym, obcojęzycznym środowisku pozwala na rozwijanie komunikatywności w innym języku niż macierzysty. Dzięki temu stajemy się bardziej otwarci na nieznaną i uczymy się tolerancji.*

Powyższe wypowiedzi to tylko fragmenty refleksji i przemyśleń niektórych uczestników mobilności kadry. Wszyscy nauczyciele – uczestnicy projektu, w badaniu ankietowym wykazali 100% zadowolenie ze zrealizowanych działań. Świadczy to o tym, że podejmowane aktywności przyniosły pozytywne efekty i należy podejmować nowe inicjatywy, które przyczynią się do rozwoju pracy szkoły. Głęboko wierzymy, że projekty mobilności współfinansowane ze środków Unii Europejskiej umożliwiają wszechstronny rozwój wszystkich ich uczestników z korzyścią dla organizacji jaką jest szkoła, ale także z korzyścią dla partnerów zaangażowanych w projekt. Ponadto są ważne z punktu widzenia promocji miasta i regionu. Dlatego już planujemy kolejne działania i zachęcamy do podobnych działań wszystkich uczestników procesu edukacji.

Katarzyna Rydzewska

Nauczyciel przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół Ekonomicznych w Słupsku od 2003 r. Koordynator projektu mobilności kadry Profesjonalni, Otwarci, Nowocześni, Aktywni, czyli rozwój kompetencji kadry ZSE w celu podniesienia jakości pracy szkoły.

